

ΣΗΜΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΣΠΟΡΙΟΥ ΜΑΣ

ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΣΤΟ ΠΕΤΑ ΤΟ 1885

του Δημητρίου Καρατζένη

Τόσον κατά τās πρώτας, μετά τήν προσάρτησιν τῆς Ἄρτης εἰς τήν ἐλευθέραν Ἑλλάδα ἐκλογάς τοῦ 1881 ὅσον καί τās ἐκλογάς τῆς 7 Ἀπριλίου 1885, οἱ Δήμοι Ἄρτης, Πέτα, Ἡρακλείας καί Τετραφυλλίας ἀπετέλουν μίαν ἐκλογικὴν περιφέρειαν. Ἐκλογικὰ τμήματα τῆς περιφέρειᾶς αὐτῆς ἦσαν πέντε ἤτοι 2 εἰς τήν Ἄρταν, ἕνα εἰς τόν Δήμον Ἡρακλείας (Κάτω Ραδοθύζι) ἕνα εἰς τήν Τετραφυλλίαν (Ἄνω Ραδοθύζι) καί ἕνα εἰς τό Πέτα εἰς τό ὅποιον ἐψηφίζον οἱ κάτοικοι τοῦ Πέτα, Νεοχωρακίου, Μεγάρχης, Σελλάδων καί Κομποτίου. Συνέβη κατά τās ἐκλογάς τοῦ 1885 ὑποψήφιοι τοῦ Δεληγιαννικοῦ κόμματος νά εἶναι οἱ Κωνστ. Καραπάνος καί Πέτρος Γαρουφαλιάς, ἔμπορος, τοῦ δέ Τρικουπικοῦ οἱ Γεώργιος Παχῦς καί Δημήτριος Νότη Μπότσαρης. Βουλευταί ἐξελέγησαν οἱ Καραπάνος καί Γαρουφαλιάς. Παρά τῶν ἀποτυχόντων ὑπεβλήθη ἔνστασις κατά κύρους τῆς ἐκλογῆς ἰσχυρισθέντων ἕκτος τῶν ἄλλων ὅτι εἰς τόν Δήμον Πέτα ὁ Νομάρχης Ἄρτης ὑπεχρέωσε τόν τότε Δήμαρχον νά ὑποστηρίξῃ φανερά τούς ἐπιτυχόντας καί ὅτι ὁ ἐκεῖ Σταθμάρχης πάλιν ἐπενέθη ὑπέρ αὐτῶν. Αἱ ἐνστάσεις τότε ἐξητάζοντο ὑπό ἐκ βουλευτῶν τμήματος καί τελικῶς ἀπεφάσιζε ἡ Βουλή. Ἐπί τῶν ἰσχυρισμῶν τῶν ἐνισταμένων εἰς τόν Δήμον Πέτα ἡ ἔκθεσις τοῦ τμήματος ἔχει ὡς ἑ-

Δῆμος Πέτα

Αἱ ὡς πρὸς τόν δήμον αὐτόν ἐνστάσεις, ἀφορῶσι κυρίως εἰς τήν διαγωγὴν τοῦ αὐτόθι ἐνωμοτάρχου Ἰωάν. Ἀντωνιάδου, καθὼς αἱ περὶ τοῦ δημοδιδασκάλου Πέτα καί τῆς παρακώλυσεως τοῦ Χρήστου Γεώργιανας, ἐπιχειρήσαντος νά οἰκοδομήσῃ ἐπὶ ξένου γηπέδου, καί ἀόριστοι καί ἀνάξιοι προσοχῆς ἀποβαίνουσι. Ἰσχυρίζονται δέ οἱ ἐνιστάμενοι, ὅτι ὁ ἐνωμοτάρχης οὗτος ἐψηφοθήρει ὑπέρ τῶν ἐπιτυχόντων, ἀπειλῶν τούς ἐκλογεῖς καί πρὸς ἐκπτόησιν αὐτῶν ἀνεγείρας εἰδός τι προχώματος πρὸ τοῦ στρατῶνος τό τμήμα ἐπὶ τούτω ἠτήσατο πληροφορίας παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν, ὅπερ μετέδωκεν εἰς αὐτό πρωτοτύπως τήν ἀπὸ 18 φθίνοντος μηνός Μαΐου τηλεγραφικὴν ἀπάντησιν τοῦ Νομάρχου, ἔχουσιν ἐπὶ λέξεσιν ὡς ἑξῆς: «Ταγματάρχης Στα-

μελάκος διαταχθεὶς παρ' ὑπουργείου στρατιωτικῶν ἐνεργεῖ ἀνακρίσεις κατ' ἐνωμοτάρχου Ἀντωνιάδου καί στρατιωτῶν σταθμοῦ Πέτα καί μ' ἐπληροφόρησαν, ὅτι δέν ἐπεραιώθησαν, διότι ὁ κατηγορούμενος ἐνωμοτάρχης εὐρίσκειται ἐν Ἀθήναις· μόνον ἐξητάσθησαν μάρτυρες προταθέντες ὑπὸ μηνυτῶν, εἰκάζει δέ, ὅτι αἰτία τῶν ἐκεῖ συμβάντων ἦτο τὰ ἐκλογικὰ, διότι οἱ πολῖται ἐξωθούμενοι ὑπὸ κομματάρχων ἀνθίσταντο κατὰ στρατιωτῶν, πειρωμένων ἐνεργήσῃ συλλήψεις, λιπομαρτύρων συνεπεία ἐνταλμάτων κλπ. Ἄλλὰ καί στρατιῶται ζωηρῶς ἐπετίθεντο κατ' αὐτῶν, ἴσως κρύφα τοιαύτην ἐντολήν εἶχον παρὰ Μοιράρχου πρὸς μετατροπὴν πεποιθήσεως ἀπλουστέρων ἐκλογέων· ἐν τούτοις καί οἱ μὲν καί οἱ δέ ἐξετρωχιάσθησαν ὡς κἀγὼ εἰκάζω, ἐνεκεν ἐκλογικῶν. Ἄλλὰ ταῦτα ἐν πεποιθήσει οὐδεὶς δύναται καί νά βεβαιώσῃ στηριζόμενος εἰς εἰκασίας, αἰτινες πολλὰκις ἐκ τῶν ὑστέρων ἐξηλέγχθησαν σφαλераί. Πρὸ ἐνεργείας ἐκλογῆς ἐν Πέτα ἐστάλη ἀξιωματικός, ὥστε στρατιῶται κατὰ ἐνεργείαν αὐτῆς οὐδέν ἠδύναντο πράξει, ἐν Πέτα δέ μερίς Παχῦ ἐπλειοψήφησε τῆς ἀντιθέτου σπουδαίως.

Ἡ ἐπίσημος αὕτη πληροφορία καθίστησιν ἀναμφισβήτητον, ὅτι, καί ἂν ὁ εἰρημένος ἐνωμοτάρχης δέν προσηνέχθη προσηκόντως κατὰ τήν ἐκπλήρωσιν τῶν ἑαυτοῦ καθηκόντων, τοῦτο ἐγένετο πολλάς πρὸ τῆς ἐκλογῆς ἡμέρας, ἡ παρουσία δέ ἀξιωματικοῦ κατὰ τήν ἐνεργείαν τῆς ἐκλογῆς ἐματαιώσε πάσαν μεροληπτικὴν αὐτοῦ ἐνεργείαν. Τὸ γεγονός τοῦτο ἐν συνδυασμῷ μετὰ τῆς ἐλλείψεως πάσης ἐγκαίρου καταγγελίας κατὰ τοῦ ἐνωμοτάρχου ἐνώπιον τῆς ποινικῆς δικαιοσύνης, ἥτις, ἐάν ἐπελαμβάνετο ἐν καιρῷ τῆς ἀνακρίσεως, ἠδύνατο νά ἔχῃ νῦν περαιωμένην αὐτήν, πείθουσι τήν πλειοψηφίαν τοῦ τμήματος, ὅτι οὐδεμία ἐπῆλθεν οὐδ' ἠδύνατο νά ἐπέλθῃ μεταβολὴ τοῦ φρονήματος τῶν ἐκλογέων ἐκ τῆς διαγωγῆς τοῦ εἰρημένου ἐνωμοτάρχου, οὐδέ δύναται νά χρησιμεύσῃ πρὸς ἐνδείξιν τοῦ ἐναντίον αἰ ληφθεῖσαι ὑπὸ τοῦ σταλέντος ταγματάρχου κατὰ τό ἀνωτέρω τηλεγράφημα καταθέσεις τῶν ὁποίων οἱ ἐνιστάμενοι ἐπρότειναν μαρτύρων, οἵτινες βεβαίως κατατάσσονται μετὰ τῶν πολιτικῶν αὐτῶν φίλων.

